Ч. 120. Четвер 31 мая (13 червня) 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Промова посла Барвіньского

в загальній розправі над буджетовою провізориєю на 56. засіданю Ради державної дня 3. червня 1901 року.

(Дальше.)

Для основного і успішного переведеня таких вкладових підприємств задля подвигненя селяньства, була би конечна організация селян, як се предвиджено в начерку закона про хліборобскі спілки, котрим займає ся вже господарска комісия. Справді було би се на часі і в інтересі селяньства, щоби ся предлога стала законом (*голоси:* на жаль тепер вже не можна того ухвалити!), протягом сих шести літ, бо ми вже 10 літ ждемо, (бо перед 10 роками вперший раз внесло правительство сю предлогу), щоби відтак сойми могли ухвалити відповідні краєві закони. Лише організованим в спілки хліборобам було-б можливо заспокоїти свої потреби гіпотечного і особистого кредиту, лише тим способом можна би дати селянам нагоду при парцеляциях набувати ґрунти, щоби не були безхлібним і беземельним пролетарятом, лише організованим в спілки хліборобам можна би допомогти до сплати гіпотечних довгів і переведеня мелиорацийи в господарстві; лише організовані в спілки хлібороби могли би брати участь в доставах для війска, як се нераз заявив міністер війни. Треба би в такім разі основати центральну спілкову касу для улекшення спілкового кредиту, як се зроблено в Прусах законом з 15. липня 1895, до котрої тамошне правительство приступило з сумою 5 мілїонів марок в трипроцентових листах довжних яко оборотовим капіталом. Теперішна нужда селян стоїть непеечно в звязи з загальним розвитком економічних і суспільних відносин і не дасть ся усунути якимсь одиноким законом або розпорядком, але тривким і систематичним співділанєм держави з заступниками господарства і ремесла. Поодинокі міністерства, а особливо міністерство внутрішних справ, рільництва, торговлї і зелїзниць, мають важні задачі сповнити в обсягу хліборобства, щоби при щораз зростаючім числї хліборобского населеня можна хліборобів погодити з вимогами держави. Щоби відповісти сій задачі, мусить правительство подбати, щоби рільнича продукция сирих плодів збільшила ся, щоби чистий дохід був щораз висший, і щоби хліборобскі верстви двигнули ся з нужди.

Мушу отже з вдоволенєм повитати заповіджене підвисшене мелїорацийного фонду, бо лише тим способом можна в Галичинї продуктивну силу землї, вивдовілої в значній части, використати, щоби так подвигнути дохід з ріллї і пасовиск, піднести годівлю худоби, овець, коний, пчільництво і садівництво і инші галузи заробкованя, які що-йно розвивають ся.

Галичина в тім взглядї вельми занедбана, отже як-раз потреба би там ширшого розвитку науки господарства, подвигненя годівлї товару.

Я не маловажу великого значіня і ваги великої інвестицийної проґрами правительства, але думаю, що при теперішній охотї і робучости ради державної, наколи она буде тривка, було би на часї розпочати інвестициї в суспільно-політичним напрямі на ширші розміри. Непеечно було би вельми користне заведенє обезпеченя на случай старости в краєвих товариствах, які би мали в тій цїли основати ся. Але ще пильнїйшим видає ся менї від кількох лїт правительством задумане загальне обезпеченє від огню і инших елементарних шкід, отже правительство повинно би в сій справі розпочати дїло з краєвими товариствами обезпечень. Теперішна пора пожарів пригадує рішучо конечність такого обезпеченя. Так само конечним є загальне обезпеченє від зарази між худобою. Замиканє в поодиноких краях і державної границї наслїдком зарази між худобою, спиняє вивіз худоби, а через те ослабляє ся і торговля і податкова сила, а на тім терпить державний і приватний кредит.

П. Міністер скарбу старав ся в своїх виводах ослабити жалї і нарікання на упадок селяньства і лихе економічне положенє взагалї і старав ся сяк-так спровадити до того, що в оцїнюваню нашого нашого безвглядного стану мимохіть вміщує ся порівнанє з иншими суспільностями, які скорше і щасливійше розвивають ся, однак нужда селяньства особливо в Галичинї не дасть ся заперечити і сего не треба спускати з ока.

Міністер скарбу оцїнює положенє річний після торговельного білянсу, державного кредиту, руху доходів і т. д. троха користнїйше, як се є в дійстности і потїшає нас словами: „Ми не є добре живлені, але зате не є апоплектичні!“ Се є вельми слаба потїха, коли чоловік наслїдком худорлявости чує ся безпечним перед ударом мозковим (*веселість*), бо худорлявість, особливо між селяньством в Галичинї, вказує на недостаточне вдживленє, а се потверджує аж надто голодова тифусова пошесть, яка вириває рік річно по селах в Галичинї, що забрала чимало жертв навіть поміж урядовими лїкарями. Було-б отже конче по-

---

СПОВІДЬ БОЖЕВІЛЬНОГО.

(З ческого — А. Струпежницкого.)

— Як виїдемо на той горбок, побачите пане, Рабі — говорила до мене моя сусїдка на возі, що нас віз з Гороздовиць до Рабі, а рівночасно горячо цїлувала і притискала до груди свого молодого сусїда, що радо приймав ті докази любови молодої, пухкої, здорової і хорошої селянки.

Мій сусїд, хлопчик може одинайцятьмісячний, був очевидячки найбільшим щастєм своєї молодої матери, що так блаженно до него усьміхала ся. Я дивив ся на дитину також і при тім згадував свої молоді лїта і свої молоді місяцї. Візник курив як цеголня, кінь кульгав як Мефісто, а віз молотив нами по каменистій дорозі то на право, то на ліво. По боках дороги цвіріньчали по межах сверщки, на пасовисках блеяли вівцї, ричала худоба і шуміла бистра ріка Отава.

Ми виїхали на вершок. В синявій вечірній мраці, що саме розпинала ся по горах і лїсах, побачили ми замок і місточко Рабі. Мрака скоро ґусла, синява єї краска переміняла ся в сїру.

Від хвилї, коли я перший раз побачив могутні розвалини замку Рабі, гадав в души о Янї Жижцї з Троцнова, що в нашій бувальщинї полишить ся на вічні часи великаньскою появою.

З тих гадок виривала мене сусїдка оповіданями, що дуже голодна; і я уважав то цїлком природним у матери, котра сама кормить дитину.

Смерком в'їхали ми до місточка; віз задержав ся перед гостинницею, де ми обоє, сусїдка і я, замовили собі комнати на нічліг. Она вертала з гостини у приятелїв в Пільзнї, і гадала на другий день рано піти пішки до свого дому, в селї, положенім о дві години дороги від місточка. Я подорожував для розривки.

Заки зладили нам вечерю, проходжував ся я перед гостинницею, звідки можна було бачити цїлі розвалини замку Рабі, величавої колись будови, повної веж і домів. Однако наразі замітив я, що якийсь чоловік в дивний спосіб обходить мене довкола. О скілько я в сумерку міг розпізнати, був то старий мужчина, котрого білий, густий вус досягав майже до пояса. На голові мав широкий повстяний капелюх, на тїлї довгий плащ, в руцї палицю, а єго тихий хід вказував ясно, що він босий. Я мав єго за якого бідного жебрака. Нагле той чоловік скоро прискочив до мене, упав передо мною на колїна, і перериваним, жалібним голосом став просити:

— Ваше преосьвященьство, зволїть вислухати моєї сповіди, я великий грішник. Освободіть мою совість від тяжкої вини, прошу вас!

Я зараз пізнав, що той старець божевільний. Саме хотїв я втихомирити єго спокійною відповідю, коли на те наблизило ся до нас кількох хлопців, що сидїли були перед гостинницею. Почали промавляти до старця, аби мене не непокоїв. Але він став їм опирати ся, кричав і обганяв ся палицею.

Крик викликав кількох гостий з гостинницї, між ними і мою сусїдку з воза, що вийшла з дитиною на руцї. Нагле дитина — видко наляканa — верескливо розплакала ся.

Старець, що доси опирав ся хлопцям, скоро лиш зачув плач дитини, страшенно зверещав, так, що я аж затряс ся цїлим тїлом, і кричучи налякано: дитина, дитина! — почав утїкати. Вскорі зник за домом по противній стороні ринку.

Я спитав, хто єсть той старець.

Сказано менї, що ще перед лїтами вернув з війни і недовго потім збожеволїв. Від тої пори волочить ся по околици і жиє з милостинї; нікому нічого не робить, лише незвичайно боїть ся малих дїтий.

Я пішов до комнати, приладженої для мене на першім поверсї, запехавши дальшого проходу, бо заносило ся на бурю. І гадав я о тім, що кожда місцевість має свого божевільного, бідне сотворінє, котрого ум помрачив ся якимсь наглим зворушенем або потрясенем від ненадїйного або глубоко в душу вриваю-

трібно, дати безробітному населеню при будові гостинців, реґуляциї рік і иньших публичних роботах нагоду до зарібку, щоби могла собі придбати чорний кусень хліба, а п. міністер скарбу зобовязав би селяньство до великої вдяки, наколиб до вимаганого здавна обниженя ціни соли, сеї одинокої омасти бідного населеня, наклонив угорске правительство і довів се важне питанє до прихильного рішеня.

(Дальше буде).

Справозданє
„головного виділу руского Товариства педаґоґічного“ у Львові,

за час від 1. січня до 31. грудня 1900 р.

(Конець).

Філії товариства.

По конець року 1899 мало товариство 8 філій а то: в Тернополи, Щирци коло Львова, Миколаєві над Днїстром, Самборі, Грибовичах під Львовом, Рогатинї, Калуши і в Станиславові. В році 1900 прибули ще 3 філії в Коломиї, Перемишли і в Буску. На жаль однак з вісьмох істнуючих філій не оказали нїякої дїяльности філії в Щирци, в Миколаєві над Днїстром і в Калуши а занепала філія в Рогатинї. Взагалї розвій філій з виімком Тернополя, Станиславова та Коломиї не конче представляє ся користно і тому належить бажати, щоби наші люди, в першій точці наші пп. професори і учителї живійше занялись справами філій. Досьвід наглядно показує, що декуди велика часть наших людий усуває ся від всякої роботи. Чейже так дальше бути не повинно.

Філія тернопільска відбула засїдань виділу 6; виділ урядив 4 відчити, робив заходи коло заложеня курсу анальфабетів, не дістав однак на се салї, збирав жертви на книжки і одїж для бідної молодїжи шкільної, закупував книжки для неї, робив заходи коло заведеня руської школи мужеской в Тернополи і приватної женьской, призбирав дещо книжок для руских еміґрантів в Бразилії. Філія числила 85 членів. Приходу мала філія 854·40 К., маєток філії виносить суму 141·39 корон. Крім сего має філія ще фонд, що виносить тепер суму 115 корон. Бібліотека педаґоґічна числить 70 книжок а користало з неї 7 осіб.

Філія в Самборі мала 39 членів. Засїдань відбула два а зборів надзвичайних також два з відчитами. Виділ розіслав також відозву до виднїйших людий в справі видаця річників педаґоґічних.

Філія в Грибовичах відбула нарад надзвичайних три, і на них перевела 3 практичні лекциї і три відчити. Членів має філія 19. Приходу мала філія 28·26 кор. Розходу 14·30 кор. На фонд запомоговий зібрано 6·22 корон. а з розпродажи книжок вилинуло 4·80 кор.

Філія в Станиславові внесла в сім році поданє о заснованє руской ґімназиї в Станиславові, заложила бурсу для шкільної молодїжи за оплатою 10—16 К. завдяки великодушному дарови крилошанина о. др. Івана Гробельского в квоті 2200 К. і безплатному відступленю хати на бурсу Впреосв. Епископом Андрієм. Засїдань відбула філія в році 1900 два, членів має 139. Приходу було 247·30 Кор. Фонд бурси виносить квоту 755 К.

Філія в Рогатинї заснувала педаґоґічну бібліотеку, а спільно з філією тов. „Просьвіта“ бурсу.

Філія в Перемишли, заснована головно заходами проф. Стеф. Федева дня 29 червня, відбула кілька практичних лекций, получених з відчитами і видала відозву в справі вступленя в члени товариства.

Філія в Коломиї, заснована в р. 1900, розвинула успішну дїяльність, відбула 10 засїдань виділу, вислала петицию в справі перенесеня руской школи народної до середини міста, видала відозву в справі посиланя дїтий до шкіл, відбула 3 конференциї, урядила 4 відчити в комнатах тов. „Родина“, видала кишеневий календарик в 1000 екзем. і внесла поданє до Сойму в справі заснованя женьской семинариї учительскої з руским язиком викладовим в Коломиї.

Філія в Буску, заложена 4 жовтня 1900, мала членів 23, а відбула 1 конференцию. На разі не могла ще розвинути ширшої дїяльности задля місцевих некористних обставин.

Новинки.

Львів дня 12 го червня 1901.

— 200-сотні роковини істнованя обходить нинї стоячий у Львові залогою 15-ий полк піхоти. Перший раз зложив ся той полк дня 12-го червня 1701 року з охотників і віддав ся на услуги цісареви Леопольдови. — Двіста лїт минуло від того часу, в історії Австриї той полк записав ся золотими буквами. Брав участь в многих війнах і в кождій більшій битві мав своїх героїв. В р. 1866 був під Кралевим Градцем, де потерпів великі страти. На памятку погибшим здвигнено в р. 1868 памятник в Тернополи. Нинї рекрутує ся той полк в Тернопільщинї. Чотири батальйони полку стоять залогою у Львові, а доповняюча кадра в Тернополи. Властителем полку від р. 1846 есть Адольф, великий князь Люксембурґский і князь нассавский. Торжество ювілею розпочало ся вчера торжественним збором офіцирів полку в готели Жоржа, куди заїхав ад'ютант властителя полку майор Ван Дайк. Вечером відбув ся великий похід з лямпіонами. На чолї походу ішла музика. Похід задержував ся перед будинком головної команди, перед Намістництвом і перед готелем Жоржа і всюди відограв серенаду. — Нинї в середу відправлено полеву службу Божу на площи Яблоновских, а о год. 2-ій відбув ся в войсковім касинї великий бенкет, на котрий команда полку вислала запрошеня до Є. Е. п. Намістника і Маршалка краєвого та до президента міста дра Малаховского. В бенкетї крім официрів полку взяли участь також: ґенеральний ад'ютант князя насавского майор Ван Дайк, ґенераліция з комендантом корпусу ген. Фідлером на чолї і команданти иньших полків стоячих залогою у Львові. Торжество закінчить представленє живих образів історичних.

— Перші загальні конститууючі збори краєвого товариства кредитового урядників і сьвящеників відбули ся в четвер дня 6-го н. ст. червня в великій сали „Народного Дому“ при вельми численній участи так сьвітскої інтеліґенциї як і сьвящеників. Збори відкрив коротком промовою голова комітету основателїв проф. Р. Цеглиньский. Почім вибрано єго головою зборів, а він покликав на секретаря Ос. Кузьмича і уділив голосу п. Ан Сероїчковскому. П. Ан. Сероїчковский здав коротко справозданє з дотеперішної

чого ся перевороту обставин. Чи всї тї сотворіня чують ся нещасливими, годї рішити; суть же між ними одиниці, котрі глядячи з висока на нас прочих „розумних людий“, уважають нас майже за великих дурнів. А хтож знає, чи саме той їх погляд, що они розумнїйші від нас, не наповнює їх вдоволенєм і спокоєм?

Повечерявши, сїв я коло вікна. Тимчасом надійшла буря і полив дощ. З пітьми, в яку я глядів, виринали при кождій лискавці розвалини замку Рабі, озарені раз червонавим, другий раз синявим то знов зеленавим сьвітлом. А коли на хвильку втих грохіт грому, чув я з сусїдної комнати, де моя сусїдка з подорожи ночувала, голосні молитви, перериванї нїжними словами, якими втихомирювала наляканy дитину.

Новий блеск, страшний грохіт грому, і я побачив нагле посеред ринку сїру стать, що ішла пецевник кроком поволи ід гостинници.

Я пізнав убогого божевільного. Не мав капелюха, а дощ, що лив як з цебра, розприскував ся о єго лису голову; бороду вихор розвіяв — вірний образ божевільного короля Лїра.

За хвилю роздав ся стукіт о заперті вже ворота гостинниці; я поглянув крізь вікно на долину; божевільний добував ся до середини. По хвили скрипнули ворота, сьвітло ліхтарні заблисло на мокрім хіднику — відтак ворота знов замкнулись. Божевільний старець мав притулок.

Але менї так вбила ся в намяти єго стать, що при кождім дальшім блеску лискавок я немов бачив єї, як знов утомленим повільним кроком наближає ся до гостинниці.

Аж по півночи буря утихла, хмари відлетїли на всхід, а блїде, мрачне сьвітло місяця розлило ся по розвалинах замку, що лежали в нічній тишинї передо мною як великаньска домовина колишної слави.

По кількагодиннім снї пробудивсь я, а сївши знов коло вікна, дожидав всходу сонця, котрого перше проміне вскорі закрасило золотом ту сторону розвалин, що обернена до всходу. Слїдячи уважно ту гру красок, почув я нагле, що хтось тихо входить до комнати. Оглянувшись скоро, побачив, що — передо мною став божевільний старець.

Я стрепенув ся. Рівночасно почув острий запах амоняку, котрий був доказом, що божевільний переночував в стайни.

Бідний старець, так само як вчера, упав передо мною на колїна і називаючи мене „Пресьвященним“ просив, аби я выслухав єго сповіди.

Видко було, що умом старця заволодїла якась дивна гадка, гадка, котрої знанє могло би легко вказати на причину божевільства. Менї захотїло ся пізнати ту річ і я спокійно відповів:

— Добре, розповіджте, яка вина тяжить на вашій совісти?

Поморщене старцеве лице, на котрім нужда і біль вже від давна вирили видні слїди, прояснило ся на хвильку проблиском радости.

— Над нашими головами тягнула ся дуга — почав божевільний оповідати — стадо чорних птиць летїло за нами від півночи — кракали зловіщо, то були гайворони — ми гнали атаком на ворохобників — они з домів до нас стріляли, скажено, скажено кажу! Товариші падали — тї, з котрими я ген-там під Прахною нас вівці — мало нас лишило ся — ми вбігли між доми. І жінки стріляли і лили на нас кипячу воду — тут — тут.

При тих словах схилив передо мною голову і показував скостенїлим пальцем на лисину, на котрій я побачив старі, узловаті, зарослі близни. Нетерпеливо дожидав я дальшого єго оповіданя. Він говорив дальше:

— Я вбіг до дому, звідки горяча вода вилила ся на мою голову — застав ту жінку — знов хлюпнула менї горячою водою в лице — лють мене взяла — я проколов єї баґнетом, а єї дитину, що валяла ся на земли, вхопив за ногу — хоч она менї нічого не зробила — додав нагле сумним, жалібним голосом, а відтак говорив дальше знов розлюченим: — вхопив єї за ногу ось так —

І старець, котрого лице було образом найстрашнїйшої лютости, з витріщеними очима, що немов хотїли вилїзти з голови, з страшно скривленими беззубими устами, прискочив до незастеленого мого ліжка, вхопив правою рукою подушку за ріг і став крутити нею понад головою, верещачи:

— Ось так я ним крутив, оно вило як чортеня — в кутї стояв котел з кипячою водою, під ним горів огонь — обкрутивши тою дитиною, вкинув єго до кітла з окропом — осьтак! —

І кинув подушкою в кут комнати, де струтив зі столика умивальню, карафку і склянку, що всьо серед великого тріскоту розбило ся на дрібні кусні.

Божевільний глядячи відтак витріщеними очима в кут, шепнув:

— І та дитина погибла в окропі.

Однако від ломоту і бренькоту пробудила ся сусїдчина дитина, що спала зі своєю матерію саме за тою стїною, при котрій стояла умивальня. Налякане дитя почало голосно плакати.

Старець почувши плач, налякав ся, підніс руки до гори, почав виривати останки свого волося а рівночасно видав з себе один з тих страшних, кости пронибаючих вересків, що може їх вирвати з чоловіка лише хвиля найстрашнїйшої тревоги. Відтак почав з розпуки кричати: Дитина! Знов та дитина!

дïяльности комітету і приступив до відчитаня статутів, котрі принято з деякими малозначними змінами, як пропущене польскої і німецкої назви і пропущене на внесене сов. Заячківского §§. 40 до 42 про синдика. Опісля вибрано одноголосно протектором товариства Єго Високопреосьвященьство Митрополита Андрея гр. Шептицкого і висказано Єму через повстане з місць подяку за приняте протекторату. О приняте протекторату просила Виреосьв. Митрополита перед зборами депутация з рамени комітету основателів, зложена з пп. Ан. Серої̈чковского, Ів. Бачиньского і о. Ів. Давидовича. Опісля о. Давидович поставив внесене, щоби вибір надзираючої ради відложити на слідуючі збори. Внесеню сему супротивив ся проф. Вол. Шухевич. При голосованю упало внесене о. Давидовича і приступлено до виборів.

Членами надзираючої Ради вибрано: дра Мих. Шухевича, проф. Цеглиньского, проф. Вол. Шухевича, сов. Заячківского, о. Ом. Темницкого, сов. Яр. Ільницкого, о. Иосифа Фоліса, Ос. Кузьмича, Іл. Яремкевича, Ів. Тивоновича, Ів. Петрушевича, о. В. Ганицкого, Ів. Чернявского, комис. Тадея Левицкого, сов. Юл. Січиньского, совіт. Т. Реваковича, проф. І. Бічая і канцел. Ів. Калина. Заступниками членів Ради надзираючої вибрано: пп. Пака, Панькова і Крижановского, урядників Дністра, гімназ. учителів Янькова і Дикого і уряд. „Нар. Торг." В. Угрина. До комісиї контрольної увійшли: Йос. Мойсеович, рах. асист. Дирекциї почтової, Ів. Мельник, рах. асист. Дирекциї домен і лісів і Ю. Ганкевич, практикант Дністра.

Надзираюча Рада уконституовала ся, вибираючи президентом сов. Яр. Ільницкого а єго заступником о. Йос. Фоліса, секретарем Ілька Яремкевича, а єго заступником Ос. Кузьмича. Опісля вибрала Рада надзираюча директорами пп.. Ан. Серої̈чковского, Ів. Бачиньского і Гр. Грозька, а заступниками директорів: о. Т. Лежогубского, дра В. Гукевича і дра Яр. Олесницкого, що збори одноголосно затвердили. Вибраних директорів уповажнено зареєстровати і ввести в житє товариство. По вичерпаню порядку дневного закрив голова проф. Р. Цеглиньский збори о год. $^1/_2$ 10 вечером.

— **Шкода**, яку потерпів львівский польский театр по причині перепаленя каблів електричних, виносить суму 34.000 К., котру виплатило краківске товариство обезпечень.

— **Судова розправа** против Евгена Новицкого, б. комісаря львівского маґістрату, відбуде ся в понеділок дня 17-го с. м. Обжаловуваного буде боронити адв. др. Тадей Дверницкий, обжаловувати буде заст. прок. Шнайдер.

— **Крадіж в Долині.** З суботи на неділю т. є. з 8-го на 9-го с. м., невислїджені доси злочинції вкрали ся через реґістратуру уряду податкового до каси того уряду. Головна каса заперта двома дверми. Злочинції отворили перші двері, а других не рухали: може бути, що переполохані утїкли. Забрали лише годинник і готівкою около 50 К. Єсть то вже трета крадіж (перша в суді, друга на почті).

— **Самоубийство**. До готелю Штадмілера у Львові заїхав антикар з Борислава Здислав Лацний, що зраджував початки божевільства. Вечером, коли до єго комнати хотїла дїстати ся готелева служба, а відтак полїция, Лацний застрілив ся.

— **Водопроводи а злодії.** Львівскі злодії використовують навіть заложене водопроводів по домах. Оногди якийсь мужчина зайшов до мешканя при ул. Зиморовича ч. 2 і представив ся за інспектора, що прийшов оглянути, як має ся в тім домі заложити водопроводи. Коли „інспектор" відійшов, господиня замітила, що нема оксидованого годинника з ланцушком.

— **Убийство.** В селї Горохолині богородчаньского повіта, убито оногди в суперечції камінем тамошного селянина Івана Косеника. Виновника убийства Дмитра, Юрка і Гната Костюків арештувала жандармерия і відставила до суду в Богородчанах.

— **Жертва пожару.** Дня 29-го мая по полудни вибух огонь на передмістю Нового Санча, званім Закаменцею і знищив деревляний дім Маркуса Малера, при чім четверо осіб так сильно попарило ся, що троє з них в короткім часї померло, а четверта доси тяжко недужає.

— **Российскі дезертири**, Михайло Станців і Михайло Йорко з 16 роти іркутского полку піхоти в Кремеци, зголосили ся оногди в полїцийній інспекциї у Львові, яко безробітні. Обох полишено на разі на вільній стопі.

— **В Сільци** коло Сокаля 3 кільометри від стациї зелїзничої єсть на продаж реальність складаюча ся з дому мешкального о 3 комнатах, кухні і спіжарки: стодоли, стайнї, шопи, $^1/_2$ морга городу коло хати і около $1^1/_2$ морга поля. Цїна лише 2.400 корон. Зголошення приймає: *Володимир Озаркевич*, гр. кат. парох в Сільци.

і вилетів з комнати.

Я скочив за ним. Він кинув ся просто на сходи.

Боючи ся, що упаде, зігнувсь я за ним, аби єго задержати: але захопив лиш єго старий плащ — бідний, спорохнавілий лах — що подав ся, вирвавсь з рук і старець повалив ся з прикрих, але не високих сходів на долину.

Спішу за ним — але він зі скоростию, якої би ніхто не надіяв ся по такім старім тїлї, зірвав ся і вибіг на ринок.

Перед гостинницею стояло кілька візників. Кличу до них: Держіть єго!

— І богато би за ним бігати — він кождої хвили щось виведе! — звучала рівнодушна відповідь.

Божевільний добіг до середини ринку, з чого я на моє успокоєнє пізнав, що упавши зі сходів не дуже потовк ся.

Тому вернув я до своєї комнати.

Оповіданє єго о дитині не видалось менї цїлком пустою видумкою єго хорої уяви, лиш радше причиною єго божевільства і я був пересьвідчений, що старець дїйстно допустив ся колись того учинку будучи ще вояком, певне в революцийних лїтах 1848 і 1849 або в Італії або в Угорщинї.

То страшне убитє дитини, що своїм невинним житєм заплатило за фанатизм матери вертало видко пізнїйше все на ново в єго память, аж вкінци розірвало правильну дїяльність єго мозку так що зійшов з розуму.

Не треба казати, що та стріча з божевільним зробила на мнї велике вражінє...

О семій годині рано розлучивсь я з сусїдкою, котра вибирала ся домів. Жалувала мене, коли почула, що божевільний в моїй комнаті зробив менї прикрість. Я нїчого їй не поясняв. Коли ми попращали ся, вибравсь я до розвалин замку і забавив там до полудня.

По полудни вибрав ся я з Рабі і пустив ся гостинцем до Сушної.

Кількасот кроків за місточком стрітив я звичайний віз. На возї, побіч котрого ішло кількоро людий, було наложене галузє. Люди поздоровили мене. Дякуючи їм поглянув я случайно на віз і замітив, що галузє прикриває лише якийсь инший набір, бо з під него виглядало кусник сукна. Я спитав, що везуть:

— Тїло топільника — відповіли і задержали віз.

Не питаючи більше, приступив я до воза, підніс кілька галузок і моїм очам показало ся насамперед почорнїле, набрякле лице, відтак довга, біла, болотом набита борода. Кров менї в жилах застигла.

То був труп божевільного.

— Як то стало ся, що він утопив ся? — питаю скоро. Мій голос тремтів.

— То був божевільний. Прибіг від міста і кинув ся до ставу. Ми видїли єго з далека — їхали саме до лїса по дрова. Ми поспішили до ставу і по довгім гляданю виловили небіжчика. — Останьте з Богом, пане! — і поїхали дальше.

Я сїв на межи коло дороги і глядів за возом, що за хвилю зник в місточку.

В Рабі за хвилю озвав ся дзвін; то дзвонили по божевільнім.

Схопивши ся, ішов я скоро дорогою до Сушиці, роздумуючи, що мій побут в Рабі і плач сусїдчиної дитини були причиною смерти одного чоловіка.

Я вибирав ся в дорогу для розривки, а за мною лунав голос — похоронного дзвона.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 10 червня. Палата панів ухвалила вчера в другім і третім читаню закон о ветеринарях. Відтак заявив др. Кербер, що з порученя Цїсаря закриває Раду державну.

Прага 12 червня. Прикрашенє міста на приїзд Цїсаря вже майже покінчене і представляє величаво. Намістник ґр. Куденгове оглядав всї будинки, які Цїсар має відвідати.

Брукселя 12 червня. Президент Крíґер виїхав до Гаґи на стрічу жени Боти. В двірских кругах кажуть, що жена Боти привезе Кріґерови услївя мира за признанєм полудново-африканьским републикам широкої автономії.

Рим 12 червня. В Сініґалія застрілив ся над берегом моря звістний анархіст Алєсандро Сантінелї, котрого призначено до довершеня замаху на одного з пануючих.

Берлин 12 червня. На тутешній біржи ходили оногди поголоски, що Росия наміряє по затягненю позички у Франциї, затягнути нову позичку в Німеччинї і що вже розпочала переговори з фірмою Мендельзон.

Берлин 12 червня. З від'їздом ґр. Вальдерзого з Хіни, нема вже там т. з. спільної начальної команди над всїми войсками. Держави згодили ся, аби над кождим з окрема відділом мав команду найстарший ранґою офіцир дотичної держави.

Льондон 12 червня. Бюро Райтера доносить з Триполіс, що там убито султана Ібрагима.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569)